

117

ZÁKON

ze dne 26. května 1995

o státní sociální podpoře

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Státní sociální podpora

- (1) Státní sociální podporou se stát podílí na krytí nákladů rodiny v souvislosti s narozením dítěte a péčí o něj i při některých dalších sociálních situacích. Státní sociální podpora se ve stanoveném případě poskytuje v závislosti na výši příjmu.
- (2) Náklady na státní sociální podporu hradí stát.
- (3) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti státních sociálních dávek uvedených v § 2¹).

§ 2

Dávky státní sociální podpory jsou

- a) rodičovský příspěvek,
- b) porodné,
- c) pohřebné a
- d) podpora studujícího rodiče.

§ 2a

Orgány státní sociální podpory, které vykonávají státní správu podle tohoto zákona, jsou

- a) Úřad práce České republiky – (dále jen „Úřad práce“),
- b) Ministerstvo práce a sociálních věcí.

§ 2b

- (1) Držitel poštovní licence může vykonávat státní správu podle tohoto zákona, uzavře-li s ním Ministerstvo práce a sociálních věcí veřejnoprávní smlouvu, která blíže určí podmínky výkonu státní

správy držitelem poštovní licence; držitel poštovní licence může vykonávat státní správu nejvýše v rozsahu těchto činností:

- a) přijímání podání podle tohoto zákona a přijímání podkladů pro vydání rozhodnutí podle tohoto zákona, včetně jejich předávání Úřadu práce,
 - b) poskytování základních informací o právní úpravě tohoto zákona.
- (2) K uzavření veřejnoprávní smlouvy není třeba souhlasu nadřízeného správního orgánu. Spory z veřejnoprávní smlouvy řeší ministr práce a sociálních věcí.
- (3) Ministerstvo práce a sociálních věcí a Úřad práce zveřejní veřejnoprávní smlouvu na své úřední desce i na svých internetových stránkách.
- (4) Veřejnoprávní smlouva může stanovit finanční plnění, které získá držitel poštovní licence jako kompenzaci za výkon státní správy podle tohoto zákona a které se stanoví podle cenových předpisů⁸⁰⁾ obdobně.

§ 3

Okruh oprávněných osob

- (1) Dávky státní sociální podpory náleží při splnění dále stanovených podmínek pouze fyzické osobě (dále jen „osoba“), jestliže osoba a osoby společně s ní posuzované
- a) jsou na území České republiky hlášeny k trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu^{1c)}, jde-li o státní občany České republiky, nebo
 - b) mají na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu^{1d)}, jde-li o cizince,

podmínkou je, že mají na území České republiky bydliště.

- (2) Dávky státní sociální podpory dále náleží podle odstavce 1 i v případě, kdy osoba a osoby společně s ní posuzované nemají na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu^{1d)}, pokud jsou
- a) cizinci narozenými na území České republiky a hlášenými na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu^{1e)}, s výjimkou žadatelů o udělení mezinárodní ochrany ubytovaných v pobytovém středisku Ministerstva vnitra, do 1 roku jejich věku,
 - b) nezletilými cizinci svěřenými na území České republiky do péče nahrazující péči rodičů nebo do ústavní péče,
 - c) cizinci, kteří jsou držiteli povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropské unii na území jiného členského státu Evropské unie a bylo jim vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu^{1f)},
 - d) rodinnými příslušníky cizince uvedeného v písmenu c), kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu^{1f)},
 - e) cizinci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem vědeckého výzkumu podle zvláštního právního předpisu^{1g)},
 - f) cizinci, kterým byla udělena doplňková ochrana^{1h)},

- g) cizinci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci podle zvláštního právního předpisu⁵⁶),
- h) cizinci, kterým byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu⁶⁶),
- i) cizinci, na které se vztahuje ustanovení § 98 písm. u) zákona o zaměstnanosti,
- j) cizinci zaměstnanými na území České republiky nebo cizinci, kteří již byli zaměstnaní na území České republiky alespoň po dobu 6 měsíců a jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání⁴), pokud jim bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁷),
- k) rodinnými příslušníky⁶⁸) cizinců uvedených v písmenech e), g), h), i) a j), pokud jim bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁷),
- l) osobami, jejichž nárok vyplývá z přímo použitelných předpisů Evropské unie¹) nebo osobami zaměstnanými, samostatně výdělečně činnými, osobami ponechávajícími si takové postavení a jejich rodinnými příslušníky majícími právo na rovné zacházení podle předpisu Evropské unie⁶⁹),

podmínkou je, že mají na území České republiky bydliště. Podmínka bydliště se neuplatní u osob uvedených v písmenu l).

- (3) Rodičovský příspěvek dále náleží podle odstavce 1 i v případě, kdy osoba a osoby společně s ní posuzované nemají na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu^{1d}), pokud jsou cizinci, kterým byla vydána alespoň na dobu devíti měsíců karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance⁷⁴) nebo karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie⁷⁵) a jsou převedeni do obchodní korporace nebo odštěpného závodu se sídlem na území České republiky, nebo jejich rodinní příslušníci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁸), a pokud tito rodinní příslušníci mají na území České republiky zároveň bydliště.
- (4) Pohřebné dále náleží podle odstavce 1 i v případě, kdy osoba a osoby společně s ní posuzované nemají na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu^{1d}), pokud jsou
 - a) cizinci, kterým bylo vydáno krátkodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání⁷²) nebo vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání⁷³),
 - b) cizinci, kterým byla vydána karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance⁷⁴) nebo karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie⁷⁵) a jsou převedeni do obchodní korporace nebo odštěpného závodu se sídlem na území České republiky, nebo jejich rodinní příslušníci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁸), a pokud tito rodinní příslušníci mají na území České republiky zároveň bydliště.
- (5) Co se rozumí bydlištěm, stanoví zákon o dávce státní sociální pomoci.
- (6) Ministerstvo práce a sociálních věcí může v odůvodněných případech prominout podmínku trvalého pobytu.

ČÁST DRUHÁ

VYMEZENÍ NĚKTERÝCH POJMŮ

Příjem rozhodný pro přiznání dávky

§ 4

Příjem rozhodný pro přiznání dávky uvedené v § 2 písm. b) se stanoví jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období (dále jen „rozhodný příjem“). Měsíční průměr příjmů rodiny se stanoví jako součet jednotlivých měsíčních průměrů příjmů oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných.

§ 5

Za příjem se pro účely stanovení rozhodného příjmu podle tohoto zákona považují příjmy, které se považují za příjmy pro stanovení rozhodného příjmu podle zákona o dávce státní sociální pomoci.

§ 6

Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, je kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, ve kterém se dítě narodilo.

§ 7

- (1) Za rodinu se pro účely tohoto zákona považuje, není-li dále stanoveno jinak, oprávněná osoba a společně s ní posuzované osoby, a není-li těchto osob, považuje se za rodinu sama oprávněná osoba. Žádná z osob nemůže být posuzována jako oprávněná osoba nebo jako společně posuzovaná osoba současně ve více rodinách, jde-li o společně posuzované osoby pro účely porodného a rodičovského příspěvku.
- (2) Společně posuzovanými osobami jsou, není-li dále stanoveno jinak,
 - a) nezaopatřené děti (§ 11),
 - b) nezaopatřené děti (§ 11) a rodiče těchto dětí; za rodiče se považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel, partner^{31a}) rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a druh (družka) rodiče nebo uvedené osoby,
 - c) manželé, partneři^{31a}) nebo druh a družka, nejde-li o rodiče posuzované podle písmene b),
 - d) nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřenými dětmi a jsou osamělí, a rodiče [písmeno b)] těchto rodičů,

pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.
- (3) Podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, se považuje vždy za splněnou, není-li dále stanoveno jinak, jde-li o
 - a) nezletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče [odstavec 2 písm. b)]; pokud rodiče dítěte uvedení v odstavci 2 písm. b) části věty před středníkem jsou rozvedeni, posuzuje se jako osoba společně posuzovaná s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič, s nímž dítě společně žije,

- a bylo-li uvedeným rodičům svěřeno dítě do péče obou rodičů podle zvláštního právního předpisu,^{7a)} posuzuje se s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič určený na základě dohody těchto rodičů s tím, že tuto dohodu mohou rodiče změnit vždy jen k prvnímu dni kalendářního čtvrtletí,
- b) zletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče, jestliže rodiče a dítě jsou v témže bytě hlášeni k trvalému pobytu;^{1c)} ustanovení písmene a) části věty za středníkem přitom platí obdobně,
- c) manželé, partneři žijící v registrovaném partnerství.
- (4) Je-li nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, považuje se za rodinu samo toto dítě. Za plné přímé zaopatření se považuje zaopatření v ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, poskytuje-li tento ústav (zařízení) dětem stravování, ubytování a ošacení.
- (5) Úřad práce může při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované.
- (6) Za osamělého rodiče se pro účely tohoto zákona považuje rodič, který je svobodný, ovdovělý nebo rozvedený, pokud nežije s druhem. K druhovi (družce) se jako ke společně posuzované osobě přihlíží, jen žije-li s oprávněnou osobou (odstavec 1) nebo s osobou uvedenou v odstavci 2 alespoň tři měsíce. Za osamělého rodiče se nepovažuje rodič, který žije v registrovaném partnerství^{31a)}.
- (7) Společně posuzovanými osobami podle odstavců 2 a 3 jsou i osoby, které se přechodně z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání (§ 12), zdravotních nebo pracovních zdržují mimo místo, kde jsou hlášeny k trvalému pobytu.
- (8) Osoba, která je ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence nebo je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se nepovažuje za osobu společně posuzovanou po uplynutí prvního kalendářního měsíce trvání ochranného opatření zabezpečovací detence nebo vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty počítají.
- (9) Za rozhodnutí příslušného orgánu o svěřením dítěte do péče nahrazující péči rodičů se pro účely tohoto zákona považuje rozhodnutí soudu o
- svěřením dítěte do péče jiné osoby³²⁾,
 - osvojením dítěte³³⁾,
 - předáním dítěte do péče budoucího osvojitele³⁴⁾,
 - předáním dítěte osvojiteli do péče před osvojením³⁵⁾,
 - jmenování fyzické osoby poručníkem dítěte³⁶⁾,
 - svěřením dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu³⁷⁾,
 - svěřením dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči¹⁸⁾,
 - předběžné nebo prozatímní úpravě poměrů dítěte⁸⁰⁾.
- (10) Stejně jako rozhodnutí příslušného orgánu podle odstavce 9 se pro nárok na dávky státní sociální podpory posuzuje, až do rozhodnutí soudu, podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení osoby poručníkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, osobně pečuje.

- (11) Stejně jako partner uvedený v odstavci 2 písm. b) a c), odstavci 3 písm. c) a § 31 odst. 1 se pro účely tohoto zákona posuzuje partner, se kterým občan členského státu Evropské unie uzavřel registrované partnerství na základě právních předpisů jiného členského státu Evropské unie.

§ 8

Stanovení částek rozhodných pro nárok na dávky a jejich výši

- (1) Pro nárok na dávky nebo jejich výši se částkou životního minima rozumí částka životního minima stanovená zákonem o životním a existenčním minimu⁸⁾. Závisí-li stanovení částky podle věty první na počtu osob, berou se v úvahu osoby společně posuzované uvedené v § 7. Nestanoví-li tento zákon jinak, rozumí se částkou životního minima posuzované osoby částka, která by příslušela této osobě též s ohledem na pořadí osoby při posuzování podle zákona o životním a existenčním minimu⁸⁾.
- (2) Závisí-li nárok na dávku nebo její výše na životním minimu dítěte, rozumí se částkou životního minima dítěte částka životního minima nezaopatřeného dítěte stanovená ve druhém nebo dalším pořadí (dále jen „částka životního minima dítěte“).
- (3) Věk dítěte rozhodný podle zákona o životním a existenčním minimu⁸⁾ pro stanovení částek podle odstavce 1 je věk, kterého dítě dosáhne v kalendářním měsíci, za který dávka náleží.

§ 10

Výdělečná činnost

- (1) Výdělečnou činností se rozumí činnost
 - a) v České republice, která zakládá účast na nemocenském pojištění,
 - b) osoby samostatně výdělečně činné; za osobu samostatně výdělečně činnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která se za takovou považuje pro účely důchodového pojištění,³⁸⁾ nebo
 - c) vykonávaná v zahraničí za účelem dosažení příjmu.
- (2) Příjmy z výdělečné činnosti se pro účely tohoto zákona rozumí příjmy z činnosti uvedené v odstavci 1.
- (3) Je-li příjem uvedený v odstavci 1 vyplácen ze zahraničí, započte se v tom rozhodném období, v němž byl vyplácen. Je-li příjem uvedený v odstavci 1 vyplácen v cizí měně, přepočte se na českou měnu podle příslušného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou³¹⁾ platného k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem, není-li dále stanoveno jinak. Pro přepočet měn, u nichž Česká národní banka nevyhlašuje příslušný kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice pro první den rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem. Je-li příjem vyplácený v cizí měně předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů³⁾, přepočte se na českou měnu způsobem stanoveným pro účely daně z příjmů.

§ 11

Nezaopatřené dítě

- (1) Za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže
 - a) se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 12 až 15), nebo

- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
 - c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustav-
nou výdělečnou činnost. Posuzování zdravotního stavu pro účely tohoto zákona upravuje
zákon upravující organizaci a provádění sociálního zabezpečení⁵⁸⁾.
- (2) Za nezaopatřené dítě nelze však považovat dítě, které je poživitelem invalidního důchodu z dů-
chodového pojištění pro invaliditu třetího stupně.

§ 12

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání

- (1) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje:
- a) studium na středních a vysokých školách v České republice,¹⁰⁾ s výjimkou
 - 1. studia za trvání služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání,
 - 2. dálkového, distančního, večerního nebo kombinovaného studia na středních školách, je-li dítě v době takového studia výdělečně činn podle § 10 nebo má-li v době takového studia nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,
 - b) teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost pro osoby se zdravotním postižením^{38a)} prováděná podle předpisů o zaměstnanosti^{10a)},
 - c) studium na středních nebo vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí Minister-
stva školství, mládeže a tělovýchovy je postaveno na roveň studia na středních nebo vys-
kých školách v České republice; výjimky podle písmene a) bodů 1 a 2 platí obdobně,
 - d) studium na zahraniční vysoké škole, uskutečňované na území České republiky, pokud je
podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro účely státní sociální
podpory postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice,
 - e) studium ve vysokoškolském studijním programu zahraniční vysoké školy, uskutečňova-
ném na území České republiky v rámci spolupráce s danou zahraniční vysokou školou
českou právnickou osobou (dále jen „pobočka zahraniční vysoké školy“), pokud je takové
studium podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro účely státní
sociální podpory postaveno na roveň studia na vysokých školách v České republice,
 - f) studium v České republice, které je podle § 15 svým rozsahem a obsahem postaveno na
roveň studiu na školách uvedených v písmenu a) a uskutečňuje se v jednoletých kurzech
cizích jazyků s denní výukou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem
a uskutečňovaných právníky a fyzickými osobami pro osoby, které úspěšně vykonaly
první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém
zahajují toto studium,
 - g) studium uskutečňované podle zahraničních středoškolských vzdělávacích programů vzdě-
lávacími institucemi působícími v České republice v případě, že
 - 1. vzdělávací instituce je právnickou osobou se sídlem, svou ústřední správou nebo
hlavním místem své podnikatelské činnosti na území členského státu Evropské
unie, nebo byla zřízena nebo založena podle práva členského státu Evropské unie,
pokud je v této vzdělávací instituci a v daném vzdělávacím programu Ministerstvem

- školství, mládeže a tělovýchovy povoleno plnění povinné školní docházky podle školského zákona⁶⁴), nebo
2. se uskutečňuje ve vzdělávacích institucích zřízených na území České republiky při diplomatických misích nebo konzulárních úřadech cizích států,
 - h) příprava k přijetí za člena řádu nebo obdobného společenství církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona o církvích a náboženských společnostech, která trvá nejmeně 1 rok, nejvýše však po dobu 2 let,
 - i) vzdělávání v diagnostických třídách diagnostických ústavů⁶⁵).
- (2) Studium na středních školách podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona rozumí studium
 - a) na středních školách a konzervatořích,³⁹) zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení,⁴⁰)
 - b) na středních školách zřizovaných ministerstvy obrany, vnitra a spravedlnosti,⁴¹)
 - c) na vyšších odborných školách⁴²) zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení.⁴⁰)
 - (3) Studium na vysokých školách podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona rozumí studium na vysokých školách v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu.⁴³)
 - (4) Při rozhodování ve věcech podle odstavce 1 písm. c), d) nebo e) se pravidla stanovená zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení pro řízení o postavení studia na středních, vyšších odborných nebo vysokých školách v cizině nebo studia na zahraničních vysokých školách nebo v pobočkách zahraničních vysokých škol na území České republiky na roveň studia na středních, vyšších odborných nebo vysokých školách v České republice pro účely důchodového pojištění použijí obdobně.

§ 13

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole

- (1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole (§ 12 odst. 2) začíná nejdříve od počátku školního roku prvního ročníku školy. Jestliže žák začal plnit studijní povinnosti před tímto dnem, začíná jeho soustavná příprava na budoucí povolání dnem, kdy začal tyto povinnosti plnit.
- (2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole se považuje také
 - a) doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,
 - b) doba od úspěšného vykonání závěrečné nebo maturitní zkoušky, je-li tato zkouška konána v květnu nebo červnu, do konce období školního vyučování školního roku,⁴⁴) v němž byla taková zkouška konána; to platí též, bylo-li v květnu nebo červnu konáno absolutorium;
 - c) doba školních prázdnin bezprostředně navazujících na skončení studia⁴⁵) nebo dobu uvedenou v písmenu b), není-li dále stanoveno jinak.
- (3) Doba školních prázdnin uvedenou v odstavci 2 písm. c) nelze považovat za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole, jestliže
 - a) dítě vykonávalo po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost podle § 10,
 - b) dítě bylo po celý kalendářní měsíc vedeno v evidenci uchazečů o zaměstnání,

- c) výdělečná činnost uvedená v písmenu a) a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání na sebe v průběhu kalendářního měsíce navazují tak, že trvají po celý kalendářní měsíc,
- d) poslední ročník studia probíhal za trvání služebního poměru.⁴⁶⁾

Omezení uvedené v písmenech a) až c) neplatí, stalo-li se dítě studentem vysoké školy v kalendářním roce, v němž ukončilo soustavnou přípravu na povolání na střední škole.

§ 14

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole

- (1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole (§ 12 odst. 3) začíná nejdříve dnem, kdy se dítě stává studentem vysoké školy, a končí dnem, kdy dítě ukončilo vysokoškolské studium.
- (2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje také
 - a) doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,
 - b) kalendářní měsíc, v němž dítě ukončilo řádně^{10b)} studium na vysoké škole, a dále kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo řádně^{10b)} studium na vysoké škole, pokud dítě nevykonává po celý tento měsíc výdělečnou činnost podle § 10 ani není po celý kalendářní měsíc vedeno v evidenci uchazečů o zaměstnání,
 - c) doba od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné vysoké školy, pokud studium na téže nebo jiné vysoké škole bezprostředně navazuje na ukončení studia na vysoké škole, nejdéle však doba tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole,
 - d) doba přerušení studia na vysoké škole, po kterou by jinak trvala mateřská nebo rodičovská dovolená^{10c)}.

§ 15

- (1) Vzdělávací instituce a osoby, které uskutečňují studium podle § 12 odst. 1 písm. f) (dále jen „vzdělávací instituce“), jsou uvedeny v seznamu vzdělávacích institucí poskytujících jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou (dále jen „seznam“), který vede Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí vzdělávací instituce do seznamu zařazuje. Seznam obsahuje identifikační údaje vzdělávací instituce, označení studia podle § 12 odst. 1 písm. f), datum zařazení do seznamu a datum ukončení platnosti zařazení. Seznam se zveřejňuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- (2) Zařazení do seznamu je platné po dobu 3 let od účinnosti rozhodnutí o zařazení do seznamu podle odstavce 1, neskončí-li platnost zařazení dříve v souladu s odstavcem 6.
- (3) Při zařazování do seznamu podle odstavce 1 se posuzuje zejména obsah a rozsah studia, splnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti osob, které se podílejí na vzdělávání, a splnění náležitostí žádosti stanovených v prováděcím právním předpise.
- (4) Vzdělávací instituce se do seznamu nezařadí, jestliže
 - a) k žádosti nepřiložila doklady stanovené v prováděcím právním předpise,
 - b) v žádosti uvedla nepravdivé nebo neúplné údaje a ve stanovené lhůtě je neopravila nebo nedoplnila,

- c) nejsou dány předpoklady pro řádné uskutečňování studia po stránce personální nebo materiální,
 - d) uskutečňování studia by nebylo v souladu s právními předpisy.
- (5) Činnost vzdělávacích institucí je podle potřeby kontrolována orgánem, který ji do seznamu zařadil, při uskutečňování studia podle § 12 odst. 1 písm. f) v rozsahu hledisek uvedených v odstavci 3.
- (6) Orgán, který vzdělávací instituci do seznamu zařadil, ji ze seznamu vyřadí, jestliže
- a) v její činnosti budou zjištěny nedostatky závažného charakteru,
 - b) nesplňuje podmínky, za nichž jí bylo rozhodnutí uděleno,
 - c) uvedla nebo uvádí nepravdivé, zkreslené nebo klamavé informace o studiu,
 - d) odmítne podrobit se kontrole plnění podmínek podle odstavce 5,
 - e) o to písemně požádá.
- (7) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti a termíny předložení žádosti o zápis do seznamu, doklady k žádosti, obsah, rozsah a organizaci studia, podmínky odborné a pedagogické způsobilosti osob, které se budou podílet na zajišťování studia podle § 12 odst. 1 písm. f), materiálně technické podmínky prostor, ve kterých se bude uskutečňovat studium, podmínky ukončování studia, obsah a způsob vedení dokumentace, způsob a termíny předávání údajů z dokumentace Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

§ 16

- (1) Za povinnou školní docházku¹¹⁾ se pro účely tohoto zákona považuje též
- a) pokračování žáků, kteří po splnění povinné školní docházky nezískali základní vzdělání, v základním vzdělávání,^{11a)}
 - b) desátý ročník základního vzdělávání v základní škole speciální,^{11b)}
 - c) pokračování žáků se zdravotním postižením v základním vzdělávání,^{11c)}
 - d) kurz pro získání základního vzdělání organizovaný základní nebo střední školou ve formě denní výuky, který navštěvují osoby mladší 26 let, které nezískaly základní vzdělání.^{11d)}
- (2) Za povinnou školní docházku se považuje též období školních prázdnin bezprostředně navazující na ukončení období školního vyučování školního roku, v němž dítě dovrší poslední rok povinné školní docházky. Dobu školních prázdnin uvedenou ve větě první nelze považovat za povinnou školní docházku, jestliže dítě v této době vykonávalo výdělečnou činnost nebo bylo po celý kalendářní měsíc vedeno v evidenci uchazečů o zaměstnání. Věta druhá neplatí, pokračuje-li dítě po skončení výuky v uvedeném školním roce v soustavné přípravě na budoucí povolání.

ČÁST TŘETÍ

DÁVKY

HLAVA PÁTÁ RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK

§ 30

Podmínky nároku na rodičovský příspěvek a jeho výše

- (1) Rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 3 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 350 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 či více dětí narozených současně (dále jen „vícerčata“), má tento rodič nárok na 2násobek částky 350 000 Kč.
- (2) Pro stanovení nároku a výše rodičovského příspěvku je rozhodující výše denního vyměřovacího základu pro stanovení peněžité pomoci v mateřství nebo nemocenského v souvislosti s porodem nebo převzetím dítěte podle zákona o nemocenském pojištění (dále jen „denní vyměřovací základ“).
- (3) Rodič volí výši rodičovského příspěvku do částky
 - a) nepřevyšující 15 000 Kč měsíčně,
 - b) převyšující 15 000 Kč měsíčně, jestliže lze aspoň jednomu z rodičů v rodině stanovit k datu narození nejmladšího dítěte v rodině 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu v částce převyšující 15 000 Kč, s tím, že zvolená výše rodičovského příspěvku nesmí přesáhnout 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu měsíčně; při stanovení výše rodičovského příspěvku se vychází z toho denního vyměřovacího základu rodiče, který je k žádosti o rodičovský příspěvek rodičem doložen; jsou-li doloženy denní vyměřovací základy obou rodičů, vychází se z toho, který je vyšší, nebo
 - c) 2násobku částek uvedených v písmenu a) nebo b) v případě péče o vícero dětí, nejvýše však do výše 2násobku 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu měsíčně.
- (4) Dojde-li v rodině ke změně osob, které jsou pro stanovení výše rodičovského příspěvku posuzovány jako rodiče, a v souvislosti s tím dojde ke změně výše denního vyměřovacího základu, stanoví se rodičovský příspěvek podle nově splněných podmínek, a to od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž ke změně podmínek došlo.
- (5) Volbu výše rodičovského příspěvku je oprávněn provést jen rodič, který uplatnil nárok na rodičovský příspěvek. Volbu výše rodičovského příspěvku lze měnit, nejdříve však po uplynutí 3 celých kalendářních měsíců po sobě jdoucích, po které byl rodičovský příspěvek vyplácen, a to i v případě, že došlo u rodičovského příspěvku ke změně oprávněné osoby. Volbu výše rodičovského příspěvku nelze provést zpětně. Volba výše rodičovského příspěvku se provádí na základě písemné žádosti oprávněné osoby, která se podává u Úřadu práce.
- (6) Jestliže by po odpočtu úhrnu částky rodičovského příspěvku, která náleží za aktuální kalendářní měsíc, a všech částek rodičovského příspěvku již vyplacených za předchozí období od celkové částky rodičovského příspěvku zbývala částka, která je nižší než částka, která náleží za aktuální kalen-

dávní měsíc, vyplatí se tato zbývající částka rodičovského příspěvku spolu s částkou náležející za aktuální kalendářní měsíc.

- (7) Jestliže rodič čerpal na nejmladší dítě v rodině dávku obdobnou rodičovskému příspěvku v jiném státě, odečte se z celkové částky rodičovského příspěvku částka vyplacená na totéž dítě jiným státem.

§ 30a

- (1) Rodič, kterému zanikl nárok na rodičovský příspěvek z důvodu narození dalšího nejmladšího dítěte v rodině, nebo z důvodu vzniku nároku na peněžitou pomoc v mateřství na další nejmladší dítě v rodině, má nárok na jednorázovou výplatu částky, která nebyla vyčerpána z celkové částky rodičovského příspěvku na dítě, které přestalo být nejmladším dítětem v rodině. Podmínkou je, že alespoň jednomu z rodičů lze k datu narození dalšího nejmladšího dítěte v rodině stanovit denní vyměřovací základ nebo že je některý z rodičů k tomuto datu osobou, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu samostatně výdělečně činnou. Jednorázová výplata částky se rodiči vyplatí po narození dítěte, které se stalo nejmladším dítětem v rodině, a to v kalendářním měsíci, který následuje po kalendářním měsíci, v kterém rodič ohledně narození nejmladšího dítěte v rodině splnil ohlašovací povinnost podle § 61 odst. 1.
- (2) Při péči o totéž dítě zakládající nárok na rodičovský příspěvek nebo splňují-li podle § 30b odst. 1 podmínku péče o dítě pro nárok na rodičovský příspěvek v jednom kalendářním měsíci oba rodiče tak, že každý ji splňuje po část měsíce, náleží rodičovský příspěvek jen jednou, a to rodiči určenému na základě dohody rodičů. Nedohodnou-li se rodiče, určí Úřad práce, která o rodičovském příspěvku rozhoduje, kterému z rodičů se rodičovský příspěvek přizná.
- (3) Je-li dítě rozhodnutím soudu svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu³⁷⁾, nárok na rodičovský příspěvek nevzniká.

§ 30b

Podmínka osobní celodenní péče o dítě

- (1) Podmínka osobní celodenní a řádné péče pro nárok na rodičovský příspěvek po celý kalendářní měsíc podle § 30 odst. 1 se považuje za splněnou i v kalendářním měsíci, v němž
 - a) se dítě narodilo,
 - b) rodič měl po část měsíce z dávek nemocenského pojištění nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem,
 - c) osoba dítě převzala do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu (§ 7 odst. 9 a 10), s výjimkou pěstounské péče na přechodnou dobu³⁷⁾,
 - d) dítě dosáhlo věku 3 let, do kterého náleží rodičovský příspěvek podle § 30 odst. 1,
 - e) dítě nebo rodič zemřeli,
 - f) rodič převzal do péče vlastní dítě, které bylo do doby převzetí svěřeno do péče jiné osoby na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo převzal do péče dítě, které bylo do dne převzetí umístěno na základě rozhodnutí příslušného orgánu v ústavu (zařízení), v němž bylo dítěti poskytováno plné přímé zaopatření anebo převzal dítě z péče poskytovatele zdravotních služeb, které trvalo déle než 3 kalendářní měsíce.
- (2) Je-li rodič pobírající rodičovský příspěvek nebo dítě, které zakládá nárok na rodičovský příspěvek, ze zdravotních důvodů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče déle než 3 kalendářní měsíce, nená-

leží výplata rodičovského příspěvku od čtvrtého kalendářního měsíce poskytování lůžkové péče. V této době však může rodič provést volbu podle § 30 odst. 3. Věta první neplatí, jestliže rodič o dítě umístěné ze zdravotních důvodů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče osobně celodenně a řádně pečuje.

- (3) Má-li v rodině jeden z rodičů v kalendářním měsíci nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem, rodičovský příspěvek náleží, jen je-li vyšší, a to ve výši rozdílu mezi rodičovským příspěvkem a těmito dávkami nemocenského pojištění. Jako nárok na nemocenské podle věty první se posuzuje nárok na náhradu uvedenou v § 4 odst. 1 písm. b) bodu 6 zákona o dávce státní sociální pomoci.

§ 30c

- (1) V případě, že rodič přestane pečovat o jedno nebo více dětí z vícero dětí, dojde k přehodnocení nároku na rodičovský příspěvek a jeho celkovou výši. Pro nové stanovení nároku, popřípadě nároků na rodičovský příspěvek a jeho výši se z částky nově stanoveného nároku na rodičovský příspěvek odečte dosud vyplacená částka rodičovského příspěvku pro vícero dětí. K přehodnocení nároku na rodičovský příspěvek a jeho celkovou výši dojde rovněž v případě, kdy rodič začne pečovat o 2 nebo více dětí z vícero dětí s tím, že i v tomto případě se z částky nově stanoveného nároku na rodičovský příspěvek odečte dosud vyplacená částka rodičovského příspěvku na všechny tyto děti.
- (2) Pokud by při novém posouzení nároku na rodičovský příspěvek podle odstavce 1 bylo zjištěno, že z důvodu rozdělení nebo sloučení vícero dětí již byla přečerpána celková výše rodičovského příspěvku, nepovažuje se tato situace za přeplatek na dávce.
- (3) V případě, že rodič pečuje o vícero dětí a jedno nebo více dětí z těchto vícero dětí zemře, přitom rodič dále pečuje alespoň o jedno dítě, může ministr práce a sociálních věcí na základě žádosti o odstranění tvrdosti zákona ve výjimečných případech v závislosti na celkových sociálních poměrech rodiny a délce péče o vícero dětí rozhodnout odchýlně od postupu stanoveného v odstavcích 1 a 2.

§ 31

- (1) Rodinou se pro účely rodičovského příspěvku rozumí rodina podle § 7 odst. 1 až 10. Pro nárok na rodičovský příspěvek musí podmínka trvalého pobytu a bydliště na území České republiky být splněna jen u oprávněné osoby a u dítěte zakládajícího nárok na rodičovský příspěvek.
- (2) Rodičem se pro účely rodičovského příspěvku rozumí též osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, s výjimkou svěřením dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu³⁷⁾, dítě, jehož rodič zemřel, a dítě manžela nebo partnera^{31a)}. Je-li rodičem dítěte zakládajícího nárok na rodičovský příspěvek nezletilá osoba, lze jí přiznat rodičovský příspěvek, jen jestliže soud nerozhodl o pozastavení výkonu povinnosti a práva péče o dítě u nezletilého rodiče. Je-li rodičem dítěte zakládajícího nárok na rodičovský příspěvek osoba, u které soud rozhodl o omezení její svéprávnosti v oblasti výkonu rodičovské odpovědnosti, lze jí přiznat rodičovský příspěvek, jen jestliže soud u tohoto rodiče rozhodl o zachování výkonu povinnosti a práva péče o dítě.
- (3) Podmínka osobní celodenní péče se též považuje za splněnou a rodičovský příspěvek náleží, jestliže
 - a) dítě, které nedosáhlo 2 let věku, navštěvuje dětskou skupinu, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti v rozsahu nepřevyšujícím 120 hodin v kalendářním měsíci,

- b) rodič zajistí péči o dítě jinou zletilou osobou v době, kdy je výdělečně činný nebo je žákem nebo studentem soustavně se připravujícím na budoucí povolání (§ 12 až 15), s výjimkou studia za trvání služebního poměru příslušníků ozbrojených sil;

docházka do uvedených zařízení se nesleduje u dětí starších 2 let.

HLAVA ŠESTÁ

Podpora studujícího rodiče

§ 33

Podmínky nároku na podporu studujícího rodiče

- (1) Nárok na podporu studujícího rodiče má nezaopatřené dítě za kalendářní měsíc, za který mu náleží rodičovský příspěvek a ve kterém je alespoň část měsíce studentem
 - a) v prezenční formě prvního studia bakalářského, magisterského nebo doktorského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou na území České republiky, v době standardní doby studia prodloužené o jeden rok, nebo
 - b) první vyšší odborné školy v denní formě vyššího odborného vzdělávání.
- (2) Podpora studujícímu rodiči nenáleží
 - a) za měsíce červenec a srpen,
 - b) po dobu přerušení studia,
 - c) po dobu prvních 12 kalendářních měsíců počínající prvním dnem prvního období výuky v prezenční formě studia bakalářského nebo magisterského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou v České republice podle odstavce 1 písm. a); za první období výuky v prezenční formě studia magisterského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou podle odstavce 1 písm. a) se nepovažuje bezprostředně navazující studium magisterského programu na studium bakalářského programu,
 - d) po dobu vzdělávání v prvním ročníku vzdělávání ve vyšší odborné škole.
- (3) Nárok na podporu studujícího rodiče vzniká nejdříve za kalendářní měsíc, ve kterém se narodilo dítě, o které studující rodič pečuje, pokud tato péče zakládá nárok na rodičovský příspěvek studujícího rodiče, a nejdříve od měsíce, ve kterém byla podána žádost o podporu studujícího rodiče.
- (4) Pro účely podpory studujícího rodiče se za nezaopatřené dítě považuje také osoba starší 26 let studující prvně v doktorském studijním programu uskutečňovaném vysokou školou podle odstavce 1 písm. a).
- (5) Rozhodnutí o nároku na podporu studujícího rodiče se vydává vždy společně s rozhodnutím o nároku na rodičovský příspěvek nebo s oznámením, že se výše nároku na rodičovský příspěvek nemění.

§ 34

Výše podpory studujícího rodiče

Výše podpory studujícího rodiče činí měsíčně jednu třetinu výše měsíční minimální mzdy.

HLAVA OSMÁ

PORODNÉ

§ 44

Podmínky nároku na porodné

- (1) Nárok na porodné má žena, která porodila své první nebo druhé živé dítě, nepřevyšuje-li rozhodný příjem v rodině součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,70.
- (2) Nárok na porodné žena nemá, pokud jí před porodem vznikl již dvakrát nárok na porodné převzetím dítěte do 1 roku jeho věku do trvalé péče nahrazující péči rodičů nebo v případě, že se jí již jedno živé dítě narodilo a druhé dítě do 1 roku věku převzala do trvalé péče nahrazující péči rodičů, není-li dále stanoveno jinak.
- (3) Nárok na porodné má rovněž otec prvního nebo druhého živě narozeného dítěte, jestliže žena, která dítě nebo děti porodila, zemřela a ke dni porodu splnila podmínky uvedené v odstavcích 1 a 2 a porodné nebylo vyplaceno jí ani jiné osobě.
- (4) Nárok na porodné podle odstavce 3 nemá otec, jestliže již dvakrát vznikl nárok na porodné převzetím dítěte do 1 roku jeho věku do trvalé péče nahrazující péči rodičů.
- (5) Nárok na porodné vzniká dnem porodu dítěte, není-li dále stanoveno jinak.

§ 45

Nárok na porodné z důvodu převzetí dítěte do péče

- (1) Nárok na porodné má také osoba, která převzala do trvalé péče nahrazující péči rodičů dítě do 1 roku jeho věku, a toto dítě bylo prvním nebo druhým dítětem této osoby, bez ohledu na to, zda první dítě porodila nebo převzala do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Nárok na porodné vzniká dnem převzetí dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů, přičemž dnem převzetí se rozumí den právní moci rozhodnutí o převzetí dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Podmínkou je, že rozhodný příjem v rodině této osoby nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,70.
- (2) Nárok na porodné podle odstavce 1 náleží i v případě, že před převzetím dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů vznikl nárok na porodné matce nebo otci dítěte podle § 44.
- (3) Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě převzaté do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, jde-li o rozhodnutí podle § 7 odst. 9 písm. a), b) a d).
- (4) V případě svěření dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů manželům náleží porodné jen jednomu z manželů určenému na základě dohody manželů. Nedohodnou-li se manželé, určí orgán, který o porodném rozhoduje, kterému z manželů se porodné přizná.

§ 46

Výše a výplata porodného

- (1) Výše porodného činí 13 000 Kč na první dítě a 10 000 Kč na druhé dítě.
- (2) Porodné se vyplácí jednorázově.

HLAVA DEVÁTÁ POHŘEBNÉ

§ 47

Podmínky nároku na pohřebné

- (1) Nárok na pohřebné má osoba, která vypravila pohřeb
 - a) dítěti, které ke dni smrti bylo nezaopatřeným dítětem a splnilo podmínky uvedené v § 3 odst. 1, 2 nebo 4,
 - b) osobě, která ke dni smrti byla rodičem nezaopatřeného dítěte a splnila podmínky uvedené v § 3 odst. 1, 2 nebo 4, nebo
 - c) plodu po potratu nebo plodu po umělém přerušení těhotenství v případě, že bylo provedeno ze zdravotních důvodů postupem podle zákona o umělém přerušení těhotenství, a pokud plod byl vydán k pohřbení postupem podle zákona o pohřebnictví.
- (2) Splňuje-li podmínky nároku na pohřebné více osob, náleží tato dávka jen jednou, a to osobě, která uplatní nárok na dávku jako první. Nárok na pohřebné vzniká dnem pohřbení podle zvláštního právního předpisu^{48a}).
- (3) Podmínka trvalého pobytu a bydliště podle § 3 se nezjišťuje pro nárok na pohřebné, jestliže jde o dítě mrtvě narozené.

§ 48

Výše a výplata pohřebného

- (1) Výše pohřebného činí 5000 Kč.
- (2) Pohřebné se vyplátí jednorázově.

ČÁST ČTVRTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH

HLAVA PRVNÍ

Díl první Nárok na dávku a její výplatu

§ 49

- (1) Nárok na dávku vzniká dnem splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem.
- (2) Nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky.

§ 51

- (1) Splňuje-li oprávněná osoba po část kalendářního měsíce nárok na dávku podle tohoto zákona v nižší výměře a po část tohoto kalendářního měsíce nárok na tutéž dávku ve vyšší výměře, náleží za kalendářní měsíc dávka ve výši odpovídající vyšší výměře dávky.
- (2) Nedosahují-li dávky za kalendářní měsíc částky 50 Kč, náleží v této částce.
- (3) Pro pokračování nároku na podporu studujícího rodiče od měsíce října musí příjemce podpory studujícího rodiče prokázat v měsíci říjnu trvání studia. Neprokáže-li se trvání studia, nárok na podporu studujícího rodiče zaniká.

§ 52

Změní-li se v období, na něž byla dávka přiznána, okruh společně posuzovaných osob nebo jiné skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výši, posoudí se nově nárok na dávku a její výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo. Pro změnu dávky a její výplatu platí § 53 odst. 3.

§ 53

- (1) Dávka neprávem
 - a) přiznaná v nižší částce, než v jaké náleží,
 - b) nevyplácená nebo vyplácená v nižší částce, než v jaké náleží,
 - c) odepřená, nebo
 - d) přiznaná od pozdějšího data, než od jakého náleží,

se přizná nebo zvýší, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne, kdy to orgán rozhodující o dávkách zjistil, nebo ode dne, kdy o zvýšení dávky nebo o přiznání dávky oprávněná osoba požádala.

- (2) Dávka neprávem
 - a) přiznaná,
 - b) vyplácená, nebo
 - c) vyplácená ve vyšší částce, než v jaké náleží,

se odejme nebo se její výplata zastaví nebo sníží, a to dnem následujícím po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena. Ustanovení § 62 zůstává nedotčeno.

- (3) Došlo-li podle § 52 k novému posouzení nároku na dávku nebo její výši, dávka se
 - a) přizná, vyplatí nebo se její výše zvýší, a to zpětně nejvýše tři měsíce ode dne, kdy orgán rozhodující o dávce zjistil, že je třeba nově nárok na dávku nebo její výši posoudit, nebo kdy oprávněná osoba o přiznání dávky, její výplatu nebo zvýšení požádá, nebo
 - b) odejme, její výplata se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena.

Ustanovení § 62 zůstává nedotčeno.

- (4) Dojde-li ke změně částky nebo částek uvedených v § 8, upraví se výše dávky ode dne této změny.

§ 54

- (1) Nárok na dávku nezaniká uplynutím času, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.

- (2) Nárok na výplatu dávky nebo její části, jde-li o rodičovský příspěvek zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží; to neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1 a v § 62 odst. 4. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o dávce.
- (3) Nárok na dávku uvedenou v § 2 písm. b) nebo c) zaniká, nebyl-li uplatněn do jednoho roku
 - a) ode dne narození dítěte, jde-li o porodné podle § 44,
 - b) ode dne převzetí dítěte do péče, jde-li o porodné podle § 45,
 - c) ode dne pohřbení podle zvláštního právního předpisu^{48a}), jde-li o pohřebné podle § 47.

Roční lhůta neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1.

- (4) Je-li oprávněná osoba ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, zaniká jí nárok na dávku ode dne následujícího po uplynutí prvního kalendářního měsíce vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty sčítají. Ustanovení věty první neplatí, jde-li o nároky za dobu přede dnem, od něhož podle věty první nárok na dávku zaniká nebo jde-li o nárok na rodičovský příspěvek odsouzené ženy po dobu, po kterou pečuje o dítě na základě povolení, které jí bylo vydáno na žádost, aby ve výkonu trestu měla u sebe a starala se o své dítě podle zvláštního právního předpisu^{48b}). Ustanovení věty první neplatí také, jde-li o nárok na rodičovský příspěvek ženy po dobu, po kterou tato ve výkonu vazby má u sebe své dítě a stará se o něj podle zvláštního právního předpisu^{48d}).

§ 54a

Zvláštní ustanovení o důsledcích neplnění povinné školní docházky dítěte

- (1) Jestliže byl alespoň jednomu z rodičů pravomocně uložen správní trest podle zvláštního právního předpisu za neplnění povinností souvisejících s řádným plněním povinné školní docházky staršího dítěte v rodině, tak se z celkové částky rodičovského příspěvku, který náleží rodiči z titulu péče o nejmladší dítě v rodině, odečítá částka 22 800 Kč. Jestliže počínaje kalendářním měsícem následujícím po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu uvedené ve větě první, již je nárok na částku rodičovského příspěvku nižší než 22 800 Kč, odečte se tato zbývající částka od celkové částky rodičovského příspěvku. Rozdíl mezi částkou 22 800 Kč a zbývající částkou rodičovského příspěvku podle věty druhé je přeplatkem na rodičovském příspěvku, který je rodič povinen vrátit.
- (2) Rodič pobírající rodičovský příspěvek v případech, kdy jemu nebo druhému z rodičů byl pravomocným rozhodnutím uložen správní trest podle zvláštního právního předpisu, je povinen písemně oznámit orgánu státní sociální podpory, který mu vyplácí rodičovský příspěvek, že jemu nebo druhému z rodičů byl pravomocným rozhodnutím uložen správní trest za neplnění povinností souvisejících s plněním povinné školní docházky dítěte v rodině, a to do 8 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
- (3) Orgán, který pravomocně rozhodl o uložení správního trestu rodiči za neplnění povinností souvisejících s plněním povinné školní docházky dítěte podle zvláštního právního předpisu, je povinen písemně oznámit orgánu státní sociální podpory, který rodiči vyplácí rodičovský příspěvek, že tento správní trest uložil, a to do 8 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Díl druhý

Přechod nároku na dávky

§ 55

Nárok na dávky nelze postoupit ani dát do zástavy.

§ 56

- (1) Zemřela-li oprávněná osoba po uplatnění nároku na dávku, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nárok na částky splatné do dne smrti oprávněné osoby stejným dílem osoby, k nimž bylo přihlíženo při stanovení rozhodného příjmu podle § 7, jde-li o dávku poskytovanou v závislosti na výši příjmu, a v ostatních případech osoby uvedené v § 7 odst. 2.
- (2) Byla-li dávka přiznána před smrtí oprávněné osoby, vyplátí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněné osoby, stejným dílem osobám uvedeným v odstavci 1.
- (3) Nároky na dávky podle tohoto zákona nejsou předmětem dědictví.

Díl třetí

Výplata dávek

§ 57

- (1) Rodičovský příspěvek a podpora studujícího rodiče se vyplácí se vyplácí měsíčně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za který náležel, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto měsíci. Nedosahuje-li dávka částky 100 Kč měsíčně, vyplácí se po uplynutí kalendářního čtvrtletí, za které dávka náležela, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto kalendářním čtvrtletí. Úřad práce se může dohodnout s příjemcem dávky, že bude dávku, která nedosahuje částky 100 Kč měsíčně, vyplácet za delší období, než je uvedeno v předchozí větě; sjednané delší období nesmí přesáhnout dobu jednoho roku a dávka se v takovém případě vyplátí nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto období.
- (2) Dávky uvedené v § 2 písm. b) a c) se vyplácí nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla dávka přiznána.
- (4) Výše dávky se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 58

- (1) Dávky vyplácí Úřad práce.
- (2) Dávku vyplácí Úřad práce v české měně převodem na platební účet určený příjemcem dávky nebo poštovním poukazem. V případě výplaty poštovním poukazem se výplata dávky provede na náklady příjemce dávky. Požádá-li příjemce dávky o změnu způsobu výplaty dávky, Úřad práce provede změnu způsobu výplaty dávky od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla žádost o změnu výplaty doručena.

§ 59

- (1) Příjemcem dávky je oprávněná osoba. Namísto oprávněné osoby je příjemcem dávky

- a) zákonný zástupce nebo opatrovník oprávněné osoby, pokud nejde o případy uvedené v písmenu b),
 - b) jiná osoba, již byla nezletilá oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu.
- (2) Úřad práce namísto příjemců dávky uvedených v odstavci 1 ustanoví zvláštního příjemce v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo nemůže-li oprávněná osoba výplatu přijímat. Souhlas oprávněné osoby s ustanovením zvláštního příjemce se vyžaduje jen v případě, že oprávněná osoba nemůže výplatu přijímat; souhlas této osoby se nevyžaduje, pokud vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření ošetřujícího lékaře nemůže tento souhlas podat.
- (3) Osoby uvedené v odstavci 1 a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít ve prospěch oprávněné osoby. Zvláštní příjemce ustanovený oprávněné osobě, která nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněné osoby s výjimkou osoby, která vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tyto pokyny udělovat.
- (4) Úřad práce může ustanovit zvláštním příjemcem jen fyzickou nebo právnickou osobu, která s ustanovením souhlasí.

§ 60

Dávky se do ciziny nevyplácejí.

HLAVA DRUHÁ

Díl první

Povinnost a odpovědnost oprávněné osoby, příjemce dávky a osoby společně posuzované

§ 61

- (1) Příjemce dávky je povinen písemně ohlásit Úřadu práce do osmi dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu.
- (2) Byl-li žadatel o dávku nebo příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepříznána, jestliže byl žadatel o dávku nebo příjemce dávky ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn.
- (3) Osoba společně posuzovaná je povinna v souvislosti s řízením o dávce
- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
 - b) písemně ohlásit Úřadu práce změny ve skutečnostech, které osvědčila podle písmene a).
- (4) Osoba společně posuzovaná je povinna splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) na požádání oprávněné osoby. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a), Úřad práce vyzve společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do

osmi dnů ode dne vyzvání; Úřad práce může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než osm dnů. Povinnost uloženou v odstavci 3 písm. b) je osoba společně posuzovaná povinná splnit do osmi dnů ode dne, kdy ke změně skutečností došlo.

- (5) Je-li dávka nebo její výše podmíněna nepříznivým zdravotním stavem oprávněné osoby nebo společně posuzované osoby, jsou oprávněná osoba nebo tato společně posuzovaná osoba povinny podrobit se vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, jsou-li příslušným orgánem státní sociální podpory k tomu vyzvány, a to ve lhůtě stanovené orgánem, který uvedenou povinnost uložil. Výplata dávky může být zastavena nebo dávka může být odejmuta, jestliže se osoba, jejíž zdravotní stav je třeba zjistit, nepodrobí vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření a příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn.

§ 62

- (1) Příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky neprávem přijaté vrátit; to neplatí, jde-li o přeplatek na rodičovském příspěvku nebo přeplatek na podpoře studujícího rodiče. Jestliže byl rodiči vyplacen rodičovský příspěvek nebo podpora studujícího rodiče a nebyly přitom splněny podmínky nároku na tyto dávky, je rodič povinen vrátit Úřadu práce vyplacené částky těchto dávek, které mu nenáležely.
- (2) Jestliže osoba s oprávněnou osobou společně posuzovanou způsobila, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, a v důsledku toho vznikl přeplatek na dávce, je tato osoba povinná jej nahradit.
- (3) Jestliže oprávněná osoba i osoba společně s ní posuzovaná způsobily přeplatek na dávce, odpovídají za vrácení přeplatku na dávce společně a nerozdílně. Oprávněná osoba a osoba s ní společně posuzovaná se vzájemně vypořádají podle míry zavinění. Spory o vzájemném vypořádání mezi těmito osobami rozhodují soudy.^{48d)} Podle tohoto ustanovení se postupuje, nejde-li o případ uvedený v § 63a odst. 2.
- (4) Přeplatek na rodičovském příspěvku nevzniká za dobu, po kterou byl rodiči vyplacen rodičovský příspěvek z důvodu péče o dítě, které přestalo být nejmladším dítětem v rodině, pokud na tuto dobu rodiči náležel rodičovský příspěvek z důvodu péče o později narozené dítě, které se stalo nejmladším dítětem v rodině, a to v případech, kdy není nárok na jednorázovou výplatu částky rodičovského příspěvku podle § 30a odst. 1. Částka rodičovského příspěvku, která nenáležela proto, že dítě přestalo být nejmladším dítětem v rodině, a částka rodičovského příspěvku, která náležela z důvodu péče o dítě, které se později stalo nejmladším dítětem v rodině, se zúčtují; uvedená zúčtovaná částka se započte do celkové částky náležející z důvodu péče o dítě v rodině, které se stalo později nejmladším dítětem v rodině.
- (5) Povinnost vrátit přeplatek na dávce nevzniká, jestliže tento přeplatek nepřesahuje částku 300 Kč u jednoho druhu dávky.
- (6) O povinnosti vrátit dávku nebo její část podle odstavců 1 až 3 rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, která dávku vyplácí nebo naposledy vyplácela. Toto rozhodnutí lze vydat nejpozději do 5 let ode dne, kdy byla dávka vyplacena. Tato lhůta se nevztahuje na možnost vydání dalšího rozhodnutí v téže věci. Přeplatky vybírá krajská pobočka Úřadu práce, která o povinnosti vrátit přeplatek rozhodla.

Díl druhý

Povinnosti státních orgánů a dalších osob

§ 63

- (1) Státní orgány, další právnické osoby a fyzické osoby, vyjma příjemců dávek, oprávněných osob a osob společně posuzovaných (dále jen „povinná osoba“), jsou povinny na výzvu příslušného orgánu státní sociální podpory, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí nebo na požádání žadatele o dávku a osoby společně posuzované, sdělit bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu; jde-li však o údaje týkající se zdravotního stavu vyžádané orgánem státní sociální podpory a nejde o případy posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení⁵⁸⁾, platí o úhradě zdravotních výkonů poskytovaných poskytovateli zdravotních služeb zvláštní předpisy.¹⁹⁾
- (2) Poskytnutí údajů podle odstavce 1 správcem daně z příjmů není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.
- (3) Ministerstvo práce a sociálních věcí může s povinnou osobou uzavřít dohodu, na jejímž základě budou orgány státní sociální podpory činit výzvy podle odstavce 1 a povinná osoba bude sdělovat rozhodné údaje výhradně prostřednictvím informačního systému. Výzva orgánu státní sociální podpory ke sdělení rozhodných údajů učiněná prostřednictvím informačního systému je doručena okamžikem, kdy se do informačního systému přihlásí povinná osoba. Za přihlášení povinné osoby do informačního systému se považuje i automatizovaný přístup povinné osoby do informačního systému technickými prostředky bez účasti fyzické osoby. Nepřihlásí-li se do informačního systému povinná osoba ve lhůtě 3 dnů od učinění výzvy, považuje se tato výzva za doručenou posledním dnem této lhůty. Lhůta pro splnění povinnosti povinné osoby činí 8 dnů ode dne doručení výzvy prostřednictvím informačního systému, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu. Dohoda podle věty první musí obsahovat
 - a) specifikaci, formát a strukturu výzev a sdělovaných údajů,
 - b) způsob přihlašování a jeho zaznamenávání a ověřování v rámci informačního systému.
- (4) Jestliže je podle odstavce 1 vyzván zaměstnavatel k doručení potvrzení o výši rozhodného příjmu uvedeného v § 4 zákona o dávce státní sociální pomoci oprávněné osoby nebo osoby s ní společně posuzované v rozhodném období, je povinen doručit toto potvrzení orgánu státní sociální podpory do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu. Má-li zaměstnavatel zpřístupněnu datovou schránku⁷⁹⁾, je povinen potvrzení o výši rozhodného příjmu doručit pouze dálkovým přístupem datovou zprávou do datové schránky určené orgánem státní sociální podpory nebo využitím informačního systému. Zaměstnavatel je povinen doručit potvrzení podle věty druhé podle specifikace komunikace mezi orgánem státní sociální podpory a zaměstnavatelem a ve formátu, s obsahem a strukturou datové zprávy, které stanoví Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhláškou. Nesplňuje-li potvrzení o výši příjmu tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán státní sociální podpory je povinen upozornit zaměstnavatele, který mu doručil potvrzení o výši příjmu, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto potvrzení nepřihlíží.
- (5) Ministerstvo práce a sociálních věcí je správcem informačního systému o dávkách státní sociální podpory a jejich výši, o poživatelích těchto dávek a žadatelích o tyto dávky a osobách s nimi společně posuzovaných. Právnické a fyzické osoby jsou povinny poskytovat Ministerstvu práce a so-

ciálních věcí údaje ze svých informačních systémů, jedná-li se o údaje nezbytné pro vedení informačního systému o dávkách státní sociální podpory, a to způsobem a ve lhůtách určených Ministerstvem práce a sociálních věcí. Orgány státní sociální podpory jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o dávkách státní sociální podpory a jejich výplatu včetně osobních údajů, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň zajišťujícím ochranu osobních údajů. Veškeré údaje, které jsou vedeny v informačním systému o dávkách státní sociální podpory, jsou součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí⁶¹).

- (6) Ministerstvo práce a sociálních věcí zajišťuje pro provádění zákona na vlastní náklady aplikační program automatizovaného zpracování údajů, potřebný pro rozhodování o dávkách, jejich výplatu a jejich kontrolu a poskytuje tento aplikační program orgánům státní sociální podpory. Orgány státní sociální podpory jsou povinny při řízení o dávkách, při jejich výplatě a kontrole tyto aplikační programy používat.
- (7) Orgány státní sociální podpory jsou povinny zajistit uložení všech údajů z informačního systému, které byly získány na základě zpracování údajů o státní sociální podpoře (odstavec 4), a všech písemností a spisů týkajících se pravomocně ukončených správních řízení o dávkách státní sociální podpory po dobu 15 kalendářních let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k pravomocnému ukončení takového správního řízení nebo k poslednímu uložení údajů do informačního systému. Pro účely tohoto zákona se písemností rozumí písemnost podle zvláštního právního předpisu.^{19g})

§ 63a

Odpovědnost dalších fyzických nebo právnických osob

- (1) Jestliže další fyzická nebo právnická osoba (§ 63 odst. 1) nepředložily na výzvu orgánu státní sociální podpory údaje potřebné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu nebo jestliže tyto údaje byly nesprávné, a v důsledku toho vznikl přeplatek na dávce, jsou další fyzické nebo právnické osoby povinny jej nahradit. Věta první se vztahuje i na státní orgány, jde-li o plnění jejich povinností podle § 63 jako zaměstnavatele osoby, jejíž údaje se pro nárok nebo výši dávky zjišťují. Ustanovení § 62 odst. 5 a § 62 odst. 6 věta první platí zde obdobně.
- (2) Jestliže přeplatek na dávce způsobily osoby uvedené v odstavci 1 a osoby uvedené v § 61, odpovídají Úřadu práce za vrácení přeplatku na dávce společně a nerozdílně. Ustanovení § 62 odst. 3 věta druhá a třetí a § 62 odst. 5 platí zde obdobně.

§ 64

- (1) Zaměstnanci České republiky jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při provádění státní sociální podpory nebo v přímé souvislosti s ním, pokud se dále nestanoví jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být uvedení zaměstnanci zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.
- (2) Údaje týkající se oprávněných osob nebo příjemců dávky, státních orgánů nebo jiných fyzických nebo právnických osob, které se orgány státní sociální podpory při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak zvláštní zákon²⁰) nebo tento zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen se souhlasem oprávněné osoby nebo příjemce dávky, státního orgánu nebo jiných fyzických nebo právnických osob.
- (3) Orgány státní sociální podpory jsou povinny na žádost poskytovat

- a) orgánům sociálního zabezpečení⁴⁹⁾ a obecním úřadům údaje potřebné pro rozhodování o dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a o dalších sociálních dávkách a orgánům sociálního zabezpečení posuzujícím zdravotní stav podle zvláštního právního předpisu⁵⁸⁾ údaje o nezaopatřenosti dítěte, obecním úřadům a krajským úřadům a Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí údaje potřebné pro účely sociálně-právní ochrany dětí,
 - b) správcům daně⁵⁰⁾ údaje potřebné k vyměření a vymáhání daní,
 - c) zdravotním pojišťovnám⁵¹⁾ údaje potřebné pro stanovení pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
 - d) orgánům činným v trestním řízení⁵³⁾ údaje potřebné pro trestní řízení,
 - e) soudům a správním orgánům údaje potřebné pro občanské soudní řízení a správní řízení,
 - f) orgánům oprávněným podle zvláštního zákona⁵⁴⁾ ke kontrole činností orgánů státní sociální podpory údaje potřebné k provádění této kontroly,
 - g) Českému statistickému úřadu údaje potřebné pro vedení statistických registrů, s výjimkou údajů týkajících se jednotlivých osob.
- (4) Orgány státní sociální podpory jsou povinny poskytnout veřejnému ochránci práv, ochránci práv dětí, jejich zástupci a jimi pověřeným zaměstnancům Kanceláře veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí informace, které si vyžádají v souvislosti s plněním úkolů při výkonu jim svěřené působnosti podle zvláštního zákona.
- (5) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány státní sociální podpory získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních jmenných údajů využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti nebo Ministerstvo práce a sociálních věcí pro analytickou a koncepční činnost.
- (6) Úřad práce na žádost fyzické nebo právnické osoby, která prokáže, že má vůči jiné osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělí písemně, zda tato jiná osoba je poživatelem dávky podle tohoto zákona a v jaké výši je tato dávka vyplácena.

§ 64a

- (1) Orgány státní sociální podpory jsou oprávněny získávat a zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o dávkách státní sociální podpory a obdobných dávkách v cizině v souvislosti s plněním úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropské unie¹⁾, a to v rozsahu nezbytném pro plnění těchto úkolů.
- (2) Pro povinnost státních orgánů a dalších právnických a fyzických osob sdělovat Ministerstvu práce a sociálních věcí a příslušným institucím v cizině údaje nezbytné pro plnění úkolů vyplývajících pro Ministerstvo práce a sociálních věcí a pro tyto instituce z práva Evropské unie¹⁾, a to včetně údajů o dávkách obdobných dávkám státní sociální podpory poskytovaným z ciziny, platí § 63 odst. 5 věta druhá obdobně.
- (3) Údaje získané orgány státní sociální podpory podle odstavců 1 a 2 jsou součástí informačního systému uvedeného v § 63 odst. 5.
- (4) Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytuje
- a) České správě sociálního zabezpečení ze svých informačních systémů údaje o datu přiznání, druhu a výši dávky státní sociální podpory pro plnění úkolů vyplývajících pro ni z práva

Evropské unie¹), a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení; uvedené údaje se poskytují v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup,

- b) na žádost dalším orgánům příslušným plnit úkoly vyplývající pro ně z práva Evropské unie¹) údaje v oblasti státní sociální podpory nezbytné pro plnění těchto úkolů, a to v rozsahu nezbytném pro plnění těchto úkolů.

Díl třetí

§ 65

Kontrolní činnost

- (1) Orgány státní sociální podpory mají právo přezkoumat správnost a úplnost podkladů předložených právníky a fyzickými osobami uvedenými v § 63 v řízení o dávce státní sociální podpory. Právo přezkoumat správnost a úplnost podkladů podle věty první se nevztahuje na podklady předložené jinými státními orgány, není-li dále stanoveno jinak.
- (2) Zaměstnanci zařazení v orgánech státní sociální podpory uvedených v odstavci 1 věty první pověření provedením kontroly mají oprávnění kontrolovat u právníků nebo fyzických osob plnění povinností uložených v § 63. Jde-li o banky, týká se oprávnění kontrolovat podle věty první jen povinností, které banka plní podle § 63 jako zaměstnavatel osoby, jejíž údaje se pro nárok nebo výši dávky zjišťují. Věta druhá platí obdobně pro oprávnění kontrolovat státní orgán, který plní povinnosti podle § 63 jako zaměstnavatel osoby, jejíž údaje se pro nárok nebo výši dávky zjišťují.

Díl čtvrtý

Přestupky

Oddíl 1

Přestupky fyzických osob

§ 65a

- (1) Fyzická osoba, s výjimkou osob uvedených v odstavci 2, se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost sdělit podle § 63 odst. 1 bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu nebo nesplní povinnost doručit ve stanovené lhůtě potvrzení podle § 63 odst. 3 dálkovým přístupem datovou zprávou do datové schránky určené orgánem státní sociální podpory nebo využitím informačního systému podle specifikace komunikace a ve formátu, s obsahem a strukturou datové zprávy stanovenými podle § 63 odst. 3.
- (2) Fyzická osoba, kterou je oprávněná osoba, osoba společně posuzovaná nebo příjemce dávky, se dopustí přestupku tím, že se nepodrobí ve stanovené lhůtě vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření v případech uvedených v § 61 odst. 5.
- (3) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 100 000 Kč a za přestupek podle odstavce 2 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

Oddíl 2

Přestupky právnických osob a podnikajících fyzických osob

§ 65b

- (1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost sdělit podle § 63 odst. 1 bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu nebo nesplní povinnost doručit ve stanovené lhůtě potvrzení podle § 63 odst. 3 dálkovým přístupem datovou zprávou do datové schránky určené orgánem státní sociální podpory nebo využitím informačního systému podle specifikace komunikace a ve formátu, s obsahem a strukturou datové zprávy stanovenými podle § 63 odst. 3.
- (2) Je-li právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba příjemcem dávky, dopustí se přestupku, jestliže nesplní ohlašovací povinnost uvedenou v § 61 odst. 1 nebo nesplní povinnost vyhovět výzvě podle § 61 odst. 2.
- (3) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Oddíl 3

Společná ustanovení

§ 65c

K řízení o přestupcích je příslušný

- a) orgán státní sociální podpory, který ke sdělení údajů vyzval, jde-li o přestupek podle § 65a odst. 1 a § 65b odst. 1,
- b) orgán státní sociální podpory, kterému měly být rozhodné skutečnosti sděleny nebo osvědčeny, nebo který vyzval k vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, jde-li o přestupky podle § 65a odst. 2.

HLAVA TŘETÍ

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ

Díl první

§ 66

Orgány rozhodující o dávkách

- (1) O dávkách rozhoduje Úřad práce.
- (2) O prominutí podmínky trvalého pobytu rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Díl druhý

§ 67

Řízení ve věci nedigitalizované dávky

- (1) Podání se ve věci rodičovského příspěvku, podpory studujícího rodiče, porodného a pohřebného (dále jen „nedigitalizovaná dávka“) činí
 - a) elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem prostřednictvím elektronické pošty,
 - b) elektronicky datovou schránkou,
 - c) osobně na Úřadu práce nebo v provozovně držitele poštovní licence, se kterým byla uzavřena smlouva podle § 2b, nebo
 - d) v listinné podobě.
- (2) Řízení o přiznání nedigitalizované dávky se zahajuje na základě žádosti oprávněné osoby podané Úřadu práce na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí. Řízení o žádosti je v případech uvedených v odstavci 1 písm. c) zahájeno dnem podání žádosti na Úřadu práce nebo v provozovně držitele poštovní licence.

§ 68a

V řízení o dávkách podle tohoto zákona lze jako podklady pro vydání rozhodnutí použít záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny. Orgán státní sociální podpory vyzve osobu, která předložila kopii listiny, k předložení originálu nebo úředně ověřeného opisu nebo kopie listiny, má-li pochybnosti o pravosti předložené kopie.

§ 68b

Společná ustanovení o řízení

- (1) Řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejíj odnětí nebo o zastavení její výplaty se zahajuje na návrh oprávněné osoby nebo z moci úřední Úřadem práce. Řízení se nevede v případě změny výše dávky, jejíj odnětí nebo zastavení výplaty dávky podle § 61 a v případě výplaty rozdílu mezi výší rodičovského příspěvku a dávek nemocenského pojištění podle § 30b odst. 3. Řízení o změně výše dávky a řízení o zastavení její výplaty se nevede v případě vyplacení zbývající částky rodičovského příspěvku podle § 30 odst. 6 a § 30a odst. 1.
- (2) Řízení o volbě nároku podle § 30 se zahajuje na základě žádosti oprávněné osoby, pokud tato osoba o volbu nároku nepožádala v žádosti o přiznání rodičovského příspěvku.
- (3) Pokud není oprávněná osoba svéprávná⁵⁵⁾, jednají za ni její zákonní zástupci, není-li dále stanoveno jinak. Je-li nezletilá oprávněná osoba svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné osoby, zastupuje ji v řízení o dávkách namísto zákonného zástupce tato osoba. Je-li nezletilá oprávněná osoba v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, zastupuje tuto osobu v řízení o dávkách tento ústav (zařízení). Jde-li o rodičovský příspěvek nebo porodné, má právo jednat v řízení o této dávce i nezletilý rodič starší 16 let a může mu být tato dávka vyplácena. Brání-li zletilé oprávněné osobě duševní porucha samostatně právně jednat, může ji v řízení o dávkách zastupovat člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování této osoby bylo schváleno soudem⁷²⁾.

- (4) Žádost lze podat nejdříve 60 dnů přede dnem, od kterého oprávněná osoba o dávku státní sociální podpory žádá.

§ 68c

Účastníci řízení

V řízení o dávku podle tohoto zákona jsou účastníky řízení

- a) oprávněná osoba,
- b) příjemce dávky (§ 59),
- c) osoba společně s oprávněnou osobou posuzovaná, další fyzická nebo právnická osoba, jde-li o řízení o přeplatku na dávce podle § 62 a 63a,
- d) fyzická nebo právnická osoba, jde-li o rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce podle § 59.

§ 68d

Vyjádření k podkladům pro rozhodnutí

- (1) Povinnost orgánu státní sociální podpory dát účastníku řízení před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí neplatí, bude-li rozhodnutí vydáváno pouze na základě podkladů, které orgánu státní sociální podpory předložil tento účastník řízení nebo osoba s ním společně posuzovaná, nebo údajů, které jsou vedeny v Jednotném informačním systému práce a sociálních věcí, anebo jedná-li se o situace uvedené v § 61 odst. 2.
- (2) V případech uvedených v odstavci 1 může být prvním úkonem orgánu státní sociální podpory v řízení vydání rozhodnutí ve věci, jedná-li se o řízení vedené z moci úřední.

§ 69

Vydávání rozhodnutí o nedigitalizované dávce a nepřípustnost opravných prostředků

- (1) Písemné rozhodnutí o nedigitalizované dávce se vydává jen v případě, že
 - a) dávka nebyla přiznána,
 - b) dávka byla odejmuta,
 - c) jde o přeplatek na dávce,
 - d) přichází v úvahu více oprávněných a Úřad práce rozhoduje o tom, komu se bude dávka vyplácet, nebo bude-li Úřad práce rozhodovat o zvláštním příjemci podle § 59,
 - e) se rozhoduje o prominutí podmínky trvalého pobytu podle § 3 odst. 6.
- (2) Proti rozhodnutí o prominutí podmínky trvalého pobytu podle § 3 odst. 6 a proti rozhodnutí o odstranění tvrdosti zákona podle § 30c odst. 3 se nelze odvolat ani je nelze přezkoumat mimo odvolací řízení.

§ 70

- (1) Rozhoduje-li Úřad práce o nedigitalizované dávce v případech, kdy se nevydává rozhodnutí, je povinen žadateli doručit písemné oznámení o nedigitalizované dávce a její výši. Písemné oznámení o nedigitalizované dávce se nedoručuje do vlastních rukou.

- (2) Proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky do 15 dnů ode dne výplaty nedigitalizované dávky.
- (3) Námitky se podávají písemně u Úřadu práce. Úřad práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu námitky byly doručeny, rozhodnutí o nedigitalizované dávce. K námitkám, které byly podány opožděně, se nepřihlíží.

§ 70a

Vyhotovování písemností

Při vyhotovení písemností s použitím informačního systému o dávkách státní sociální podpory mohou být tyto písemnosti vydány s předtištěným razítkem úřadu a s předtištěným jménem, příjmením a funkcí oprávněné osoby.

§ 70b

Pokud je výzva nebo rozhodnutí podle tohoto zákona vydáno elektronicky s použitím informačního systému dávky, nemusí obsahovat podpis úřední osoby s uvedením jejího jména, příjmení, funkce nebo služebního čísla a otisk úředního razítka; v takovém případě musí výzva nebo rozhodnutí obsahovat kvalifikovanou elektronickou pečeť s kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.

§ 71

- (1) Rozhodnutí vydaná podle tohoto zákona ve správním řízení Úřadem práce přezkoumává Ministerstvo práce a sociálních věcí.
- (2) Odvolání nemá odkladný účinek.

§ 72

Náklady řízení

Orgány státní sociální podpory, Ministerstvo práce a sociálních věcí, účastníci řízení a osoby společně posuzované nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách.

§ 73

Výkonu rozhodnutí z dávek podléhá pouze rodičovský příspěvek, a to jen podle právních předpisů upravujících výkon rozhodnutí srážkou ze mzdy.

§ 73a

Soudní přezkum

Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí o prominutí podmínky trvalého pobytu podle § 3 odst. 6 a rozhodnutí o odstranění tvrdosti zákona podle § 30c odst. 3.

ČÁST PÁTÁ PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Základní ustanovení

§ 74

(1) Pro nároky na

- a) rodičovský příspěvek podle zákona o rodičovském příspěvku,²³⁾
- b) zaopatřovací příspěvek podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾
- c) příspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměnu pěstouna podle zákona o pěstounské péči,²⁵⁾
- d) podporu při narození dítěte a pohřebné podle předpisů o nemocenském pojištění,²⁶⁾ zákona o nemocenské péči v ozbrojených silách²⁷⁾ a zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾

které vznikly před 1. říjnem 1995, jde-li o nároky uvedené v písmenech a) a d), nebo před 1. listopadem 1995, jde-li o nároky uvedené v písmenech b) a c), a které nebyly před uvedeným dnem přiznány nebo nebylo do uvedeného dne o nich pravomocně rozhodnuto, a pro odnětí nebo změnu výše dávek za dobu před 1. říjnem 1995, jde-li o nároky podle písmen a) a d), nebo před 1. listopadem 1995, jde-li o nároky uvedené v písmenech b) a c), platí předpisy platné před 1. říjnem 1995.

(2) Pro nároky na

- a) přídavky na děti podle předpisů o nemocenském pojištění²⁶⁾ a výchovné podle zákona o nemocenské péči v ozbrojených silách,²⁷⁾
- b) výchovné podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾
- c) příplatek k přídávkům na děti a výchovnému na dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou, podle předpisů o nemocenském pojištění²⁶⁾ a zákona o nemocenské péči v ozbrojených silách,²⁷⁾
- d) příplatek k výchovnému na dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou, podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾
- e) státní vyrovnávací příspěvek podle zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění o státním vyrovnávacím příspěvku,²⁸⁾
- f) příspěvek na nájemné podle zákona o příspěvku na nájemné,²⁹⁾
- g) příspěvek na úhradu za užívání bytu podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁴⁾

které vznikly před 1. lednem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech a), c) a f), nebo před 1. únorem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech b), d), e) a g), a které nebyly před uvedeným dnem přiznány nebo nebylo do uvedeného dne o nich pravomocně rozhodnuto, a pro odnětí nebo změnu výše dávek za dobu před 1. lednem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech a), c) a f), nebo před 1. únorem 1996, jde-li o nároky uvedené v písmenech b), d), e) a g), platí předpisy platné před 1. lednem 1996.

(3) Nároky na dávky uvedené v odstavcích 1 a 2, pokud byly uplatněny před

- a) 1. říjnem 1995, jde-li o dávky uvedené v odstavci 1 písm. a) a d),
- b) 1. listopadem 1995, jde-li o dávky uvedené v odstavci 1 písm. b) a c),
- c) 1. lednem 1996, jde-li o dávky uvedené v odstavci 2 písm. a), c) a f),
- d) 1. únorem 1996, jde-li o dávky uvedené v odstavci 2 písm. b), d), e) a g),

přiznají nebo o nich rozhodnou státní orgány, další právnické nebo fyzické osoby, které byly příslušné k rozhodování o těchto dávkách podle předpisů platných před 1. říjnem 1995, jde-li o dávky uvedené v písmenech a) a b), a podle předpisů platných před 1. lednem 1996, jde-li o dávky uvedené v písmenech c) a d).

- (4) Při úhradě nákladů za dávky uvedené v odstavci 1 se postupuje podle předpisů platných před 1. říjnem 1995, a jde-li o úhradu nákladů za dávky uvedené v odstavci 2, postupuje se podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

§ 75

- (1) Dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. a) a d) se vyplatí naposledy za měsíc září 1995. Dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. b) a c) se vyplatí naposledy za měsíc říjen 1995.
- (2) Dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. a) a c) se vyplatí naposledy za měsíc prosinec 1995. Dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. b), d), e) a g) se vyplatí naposledy za měsíc leden 1996. Příspěvek na nájemné uvedený v § 74 odst. 2 písm. f) se vyplatí naposledy za poslední kalendářní čtvrtletí roku 1995.
- (3) Výplatu dávek podle odstavců 1 a 2 provede státní orgán, právnická nebo fyzická osoba, který o nich rozhodl nebo je přiznal.

§ 76

Nárok na dávky zaniká nejpozději uplynutím

- a) 30. září 1995, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. a) a d),
- b) 31. října 1995, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 1 písm. b) a c),
- c) 31. prosince 1995, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. a), c) a f),
- d) 31. ledna 1996, jde-li o dávky uvedené v § 74 odst. 2 písm. b), d), e) a g).

§ 77

- (1) Pokud byly uplatněny nároky na dávky uvedené
 - a) v § 74 odst. 1 písm. a) a d) po 30. září 1995,
 - b) v § 74 odst. 1 písm. b) a c) po 31. říjnu 1995,
 - c) v § 74 odst. 2 písm. a), c) a f) po 31. prosinci 1995,
 - d) v § 74 odst. 2 písm. b), d) a g) po 31. lednu 1996,

je příslušný k rozhodování o nich na základě písemné žádosti okresní úřad podle místa, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních předpisů (§ 3).

- (2) Nárok na dávku uvedenou v § 74 odst. 2 písm. e) nelze za dobu před 1. únorem 1996 přiznat, nebyl-li nárok na tuto dávku uplatněn před uvedeným dnem.

- (3) Dávky podle odstavce 1 vyplatí okresní úřad, který je příslušný k rozhodování o těchto dávkách. Náklady na dávky uvedené v odstavci 1 se hradí z prostředků státní sociální podpory.
- (4) Pro řízení o dávkách podle odstavce 1 platí § 69 až 73 obdobně.

§ 78

Vznikne-li nárok na dávky podle tohoto zákona dnem jeho účinnosti, platí pro přiznání dávek § 51 odst. 3 obdobně.

§ 79

Posuzování zdravotního stavu nezaopatřeného dítěte

- (1) Státní orgány, další právnické a fyzické osoby, které ke dni 1. listopadu 1995 vyplácejí k přídávkům na děti nebo k výchovnému příspěvku na dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou, uvedený v § 74 odst. 2 písm. c) a d), jsou povinny do 10. listopadu 1995 okresní správě sociálního zabezpečení, která vydala posudek, na jehož podkladě byl uvedený příspěvek k přídávkům na děti nebo výchovnému vyplácen, sdělit jméno, adresu a rodné číslo tohoto dítěte a opis dokladu uvedené zdravotní postižení prokazující.
- (2) Okresní správa sociálního zabezpečení může na základě uvedeného sdělení posoudit,³⁰⁾ zda dítě uvedené v odstavci 1 je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dítě dlouhodobě nemocné (§ 9).

ČÁST SEDMÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 80

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 117/1966 Sb., o některých důsledcích zanedbávání péče o děti, ve znění zákona č. 99/1972 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.
2. Zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku, ve znění zákona č. 245/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona České národní rady č. 37/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.
3. Zákonné opatření Předsednictva České národní rady č. 229/1990 Sb., o určení státního orgánu, který je v některých případech příslušný k výplatě státního vyrovnávacího příspěvku, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.
4. Zákon č. 382/1990 Sb., o rodičovském příspěvku, ve znění zákona č. 117/1992 Sb.
5. Čl. VI zákona č. 84/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a některé navazující zákony.
6. Zákon č. 197/1993 Sb., o jednorázovém přídatku na nezaopatřené děti.
7. Zákon č. 319/1993 Sb., o příspěvku na nájemné, ve znění zákona č. 109/1995 Sb.
8. Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 106/1979 Sb., kterým se zvyšují hranice příjmů přípustné pro poskytování některých sociálních dávek na děti.

9. Nařízení vlády č. 154/1993 Sb., o zvýšení některých sociálních dávek.
10. Nařízení vlády č. 336/1993 Sb., kterým se zvyšují částky životního minima a některé sociální dávky.
11. Nařízení vlády č. 143/1994 Sb., o zvýšení rodičovského příspěvku a podpory při narození dítěte.
12. Vyhláška Ústřední rady odborů č. 95/1968 Sb., o poskytování přídatků na děti v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 78/1984 Sb., vyhlášky č. 147/1988 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., vyhlášky č. 30/1993 Sb. a vyhlášky č. 311/1993 Sb.
13. § 5 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. 51/1973 Sb., o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních, ve znění zákona České národní rady č. 582/1991 Sb.
14. Vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 235/1990 Sb., kterou se provádí zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku, ve znění vyhlášky č. 313/1990 Sb., zákona č. 245/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., vyhlášky č. 27/1993 Sb., zákona České národní rady č. 37/1993 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.
15. Vyhláška Ministerstva financí č. 73/1993 Sb., o způsobu úhrady nákladů na státní vyrovnávací příspěvek plátcům příspěvku.

§ 81

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1995, s výjimkou § 17 až 29 a § 80 bodů 1 až 3, 7, 12 až 15, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.

^{1a)} § 7 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

^{1b)} Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů.

^{1c)} § 10 a 10a zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 68/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb.

^{1d)} § 76 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

§ 66 až 68 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb.

- § 87g a 87h zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 161/2006 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb.
- 1f) § 42c zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 161/2006 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb.
- 1g) § 42f zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 379/2007 Sb.
- 1h) § 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.
- 3) Zákon ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb. a zákona č. 210/1997 Sb.
- 3b) § 61 odst. 4 a § 131 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 254/2002 Sb.
- 3c) Zákon č. 221/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- 3d) Zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění pozdějších předpisů.
- 3e) Například zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 3f) § 117 a 118 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění zákona č. 254/2002 Sb.
§ 102 a násl. zákona č. 361/2003 Sb., ve znění zákona č. 436/2004 Sb.
- 3g) § 7 odst. 2 vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, ve znění vyhlášky č. 405/2003 Sb.
- 3h) Například § 11 odst. 3 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, § 119 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- 4) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- 4a) Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.
- 5) § 14 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.
- 6) § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona ČNR č. 37/1993 Sb. a zákona č. 307/1993 Sb.
- 7a) § 907 občanského zákoníku.
- 8) Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.
- 10) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- 10a) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- 10b) § 55 zákona č. 111/1998 Sb.
- 10c) § 195 až 198 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 11) § 36 až 43 zákona č. 561/2004 Sb.
- 11a) § 55 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.
- 11b) § 46 odst. 3 a § 48 zákona č. 561/2004 Sb.
- 11c) § 55 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.
- 11d) § 55 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.

- ¹²⁾ § 61 a násl. vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona ČNR č. 482/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., vyhlášky č. 28/1993 Sb. a vyhlášky č. 137/1994 Sb.
- ¹³⁾ § 11 odst. 1 vyhlášky Ministerstva financí č. 176/1993 Sb., o nájemném z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu.
- ¹⁴⁾ Zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění zákona č. 315/1993 Sb. a zákona č. 242/1994 Sb.
- ¹⁶⁾ § 120 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášek č. 309/1993 Sb. a č. 207/1995 Sb.
- ^{16a)} § 81 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 213/2002 Sb.
- ¹⁷⁾ § 6 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb. a zákona č. 259/1994 Sb.
- ¹⁸⁾ § 963 občanského zákoníku.
- ¹⁹⁾ § 2 odst. 4 zákona ČNR č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění zákona č. 161/1993 Sb. a zákona č. 59/1995 Sb.
- ^{19b)} Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.
- ^{19c)} Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{19g)} § 2 písm. a) a b) vyhlášky č. 362/2002 Sb., o postupech při provádění spisové rozluky v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů a o náležitostech spisové evidence při provádění spisové rozluky.
- ^{19d)} Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{19e)} Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.
- ^{19f)} § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.
- ²⁰⁾ Například § 128 občanského soudního řádu, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., a § 8 trestního řádu, ve znění zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb. a zákona č. 292/1993 Sb.
- ^{21b)} Například § 251 a násl. občanského soudního řádu, § 78 správního řádu, § 73 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{21c)} § 299 občanského soudního řádu.
- ²²⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).
- ^{22a)} Zákon č. 131/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ²³⁾ Zákon č. 382/1990 Sb., o rodičovském příspěvku, ve znění zákona č. 117/1992 Sb.
- ²⁴⁾ Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona ČNR č. 482/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., zákona ČNR č. 589/1992 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.
- ²⁵⁾ Zákon č. 50/1973 Sb., ve znění zákona č. 58/1984 Sb., zákona č. 118/1992 Sb. a zákona č. 307/1993 Sb.
- ²⁶⁾ Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.
- Vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 79/1984 Sb., vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb., vyhlášky č. 148/1988 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č.

263/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona ČNR č. 590/1992 Sb., vyhlášky č. 30/1993 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., vyhlášky č. 312/1993 Sb., vyhlášky č. 196/1994 Sb. a vyhlášky č. 248/1994 Sb.

Vyhláška Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 141/1958 Ú.l., o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení odsouzených, ve znění vyhlášky č. 102/1964 Sb., vyhlášky č. 143/1965 Sb., vyhlášky č. 95/1968 Sb., vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb. a vyhlášky č. 30/1993 Sb.

- ²⁷⁾ Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění zákona č. 58/1964 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb. a zákona č. 182/1994 Sb.
- ²⁸⁾ Zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění ČSFR č. 206/1990 Sb., o státním vyrovnávacím příspěvku, ve znění zákona č. 245/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb. a zákona č. 183/1994 Sb.
- ²⁹⁾ Zákon č. 319/1993 Sb., o příspěvku na nájemné, ve znění zákona č. 109/1995 Sb.
- ³⁰⁾ § 8 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., ve znění zákona ČNR č. 590/1992 Sb., zákona č. 307/1993 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.
- ³¹⁾ § 35 zákona ČNR č. 6/1993 Sb., o České národní bance.
- ^{31a)} Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.
- ³²⁾ § 953 občanského zákoníku.
- ³³⁾ § 796 občanského zákoníku.
- ³⁴⁾ § 824 občanského zákoníku.
- ³⁵⁾ § 826 občanského zákoníku.
- ³⁶⁾ § 928 občanského zákoníku.
- ³⁷⁾ § 958 občanského zákoníku.
- ³⁸⁾ § 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.
- ^{38a)} § 67 zákona č. 435/2004 Sb.
- ³⁹⁾ § 57 až 91 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- ⁴⁰⁾ § 141 až 159 zákona č. 561/2004 Sb.
- ⁴¹⁾ § 8 odst. 3 a § 186 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.
- ⁴²⁾ § 92 až 107 zákona č. 561/2004 Sb.
- ⁴³⁾ § 45 až 47 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).
- ⁴⁴⁾ § 25 a 38 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.
- ⁴⁵⁾ § 25 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.
- ⁴⁶⁾ Například zákon č. 221/1999 Sb., ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákon č. 186/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴⁷⁾ § 37 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb.
- ^{47c)} § 36 a 37 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- ^{47d)} § 7 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{48a)} Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{48b)} § 67 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.
- ^{48d)} § 9 odst. 2 písm. k) občanského soudního řádu.

- ^{48d)} § 28a zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 52/2004 Sb.
- ^{48f)} § 43 zákona č. 111/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ^{48g)} § 4 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 111/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ^{48h)} § 299 a 317 občanského soudního řádu.
- ⁴⁹⁾ § 3 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 307/1993 Sb. Zákon ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona ČNR č. 125/1990 Sb., zákona ČNR č. 210/1990 Sb., zákona ČNR č. 425/1990 Sb., zákona ČNR č. 459/1990 Sb., zákona ČNR č. 9/1991 Sb., zákona ČNR č. 144/1991 Sb., zákona ČNR č. 582/1991 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., nálezů Ústavního soudu ČR č. 72/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb. a zákona č. 238/1995 Sb.
- ⁵⁰⁾ § 1 zákona ČNR č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění zákona č. 325/1993 Sb. a zákona č. 85/1994 Sb.
- ⁵¹⁾ § 1 zákona ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky. Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona ČNR č. 15/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb. a zákona č. 48/1997 Sb.
- ⁵³⁾ § 12 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb. a zákona č. 152/1995 Sb.
- ⁵⁴⁾ § 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 58/1995 Sb. a zákona č. 296/1995 Sb.
- ⁵⁵⁾ § 49 a násl. občanského zákoníku.
- ⁵⁶⁾ § 42i zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 427/2010 Sb.
- ⁵⁸⁾ § 8 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶¹⁾ § 4a zákona č. 73/2011 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb.
- ⁶⁴⁾ § 38 odst. 1 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 49/2009 Sb.
- ⁶⁵⁾ § 11 odst. 1 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁶⁾ § 42g zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁷⁾ § 42 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁸⁾ § 42a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁹⁾ Čl. 7 odst. 3 a čl. 24 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS.
- ⁷⁰⁾ § 93a zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷¹⁾ § 9 odst. 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷²⁾ § 49 až 54 občanského zákoníku.
- ⁷²⁾ § 21 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷³⁾ § 32 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷⁴⁾ § 42k zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷⁵⁾ § 42m zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷⁶⁾ § 4 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁷⁾ § 50b zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁹⁾ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁰⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁰⁾ § 452 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů.

⁸¹⁾ Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.